

JAAARREKENING 2018

Protestantse Gemeente Driebergen

Driebergen 18 juni 2019

Algemene informatie

Ingevolge ordinantie 11 artikel 7 van de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland

College van Kerkrentmeesters

Voorzitter a.i.:	Naam: De heer C.E. Altena Adres: Boswijklaan 7A	Postcode: 3941 ZM Plaats: Doorn
Secretaris:	Naam: De heer K. Allaart Adres: W. Banninglaan 25	Postcode: 3972 SJ Plaats: Driebergen
Penningmeester:	Naam: De heer F.W.J. Reimers Adres: Wulfert Floorlaan 60	Postcode: 3972 WJ Plaats: Driebergen

---

Scriba Algemene Kerkenraad:	Naam: De heer J.Koerts Adres:Aalscholver 107	Postcode: 3972 RL Plaats: Driebergen Telefoon: 0343-512869
-----------------------------	---	--

De administratie berust bij: Stout & Boele Consultancy vof
Kerkelijk Bureau
De Lei 86
3971 CA Driebergen
telefoon: 0343 – 513570

Omvang Protestantse Gemeente Driebergen

- Klein
 Groot

De jaarrekening bestaat uit:

Algemene informatie	bladzijde 2
Verklaringen	bladzijde 4
Verslag College van Kerkrentmeesters	bladzijde 6

Jaarrekening 2018:

Waarderingsgrondslagen	bladzijde 8
Geconsolideerde Balans per 31 december	bladzijde 13
Geconsolideerde Staat van baten en lasten	bladzijde 14
Toelichtingen op de Balans	bladzijde 15

Toelichting op de Staat van baten en lasten

bladzijde 20
bladzijde 27 en 28

Bijlagen:

- Overzicht consolidatie balans 2018
- Overzicht consolidatie staat van baten en lasten 2018

Algemene informatie 2

Naar de situatie aan het einde van het jaar 2018

2017

KERKPROVINCIE UTRECHT

1. Registratienummer	39701	
2. Classis	Zeist	
3. Aantal wijkgemeenten	3	
4. Aantal predikantsplaatsen	3	
5. Bezetting	volledig: -	
	parttime: 1	
6. Aantal belijdende leden	1.252	1.313
7. Aantal doopleden	1.009	1.034
8. Totaal aantal leden (6 + 7)	2.261	2.347

**VERKLARINGEN VAN HET COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS
EN DE ALGEMENE KERKENRAAD**

Het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente te Driebergen verklaart, dat de ontwerp - rekening over het jaar 2018 ingevolge ordinantie 11-7 door hem is vastgesteld en aangeboden aan de Algemene Kerkenraad.

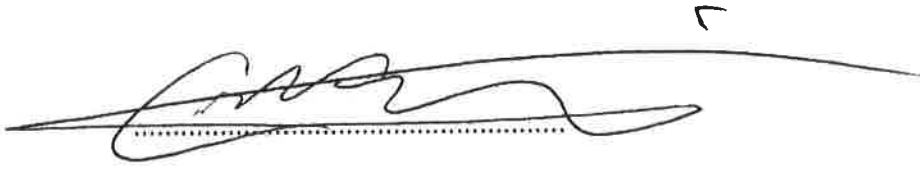
datum: 18 juni 2019

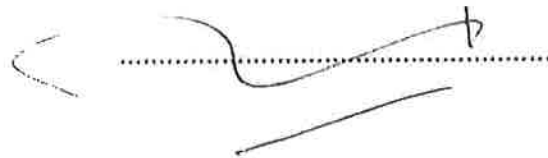
voorzitter:

secretaris:

penningmeester:

De Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Driebergen heeft deze rekening vastgesteld in de vergadering d.d. 18 juni ~~2018~~ 2019 .
De rekening zal binnen 14 dagen in afschrift worden toegezonden aan Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken.
Een samenvatting van de rekening zal in de gemeente worden gepubliceerd. De volledige rekening is gedurende tenminste vijf werkdagen ter inzage gelegd.

praeses:

scriba:

VERKLARING KASCONTROLECOMMISSIE

In opdracht van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Driebergen hebben wij de geconsolideerde jaarrekening 2018 van de Protestantse Gemeente Driebergen, waarin opgenomen de jaarrekening 2018 van de Stichting Exploitatie Kerkelijke Gebouwen (SEKG), aan een onderzoek onderworpen.

De jaarrekening toont ultimo 2018 een Eigen Vermogen van € 2.537.504 en een nadelig resultaat over 2018 van € 147.623.

Op grond van ons onderzoek zijn wij van oordeel dat de jaarrekening 2018 een zodanig inzicht geeft in de grootte en de samenstelling van het vermogen van het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Driebergen als in de gegeven omstandigheden is vereist.

Driebergen, 16 mei 2019

.....

M. van Gent

.....

H. Kroeze

Verslag van het College van Kerkrentmeesters over 2018

Algemeen

De Protestantse Gemeente Driebergen nam in de loop van 2018 afscheid van een viertal predikanten. In april vertrok Ds. Hans Esbach als predikant betrokken bij de Wijkgemeente Traject24; hij werd opgevolgd door mevrouw Ds. Harriët Tarpeh. Aan het einde van de zomer nam de Wijkgemeente Catharijne afscheid van Ds. Hans Baart, die vertrok naar Ommen. En aan het einde van het jaar vertrok ook het predikantenechtpaar Ds. Henk Makkinga en mevrouw Ds. Wijke Greydanus, naar Doetinchem. De opengevallen plaatsen in de Wijkgemeente Catharijne worden momenteel gedeeltelijk en op interimbasis ingevuld door mevrouw Ds. Aleida de Hoog en mevrouw Ds. Marian van Giezen.

Exploitatieresultaat

Het geconsolideerde exploitatieresultaat van de Protestantse Gemeente Driebergen over 2018 is € 121.000 lager dan begroot. De Algemene Kerkenraad besloot, met het oog op het door haar gewenste te voeren beleid, zowel de bestemmingsreserve voor nieuwe projecten, als de bestemmingsreserve voor de exploitatie van 't Hoge Licht, per balansdatum te moeten verhogen tot € 75.000 elk.

Vermogenspositie

Per einde verslagjaar bedraagt het totaal Eigen Vermogen € 2.538.000 (2017: € 2.539.000).

Financiële positie en Exploitatieresultaat

Financiële positie licht afgenomen door exploitatietekort

Het totale Eigen Vermogen nam af als gevolg van het exploitatietekort. De PGD beschikt over een Algemene Reserve van ruim € 1,3 mln. Hoewel dit boven het weerstandsniveau van € 1,0 mln. ligt, is dit vermogen nog steeds nodig om de tekorten op te vangen. De ontwikkeling van het exploitatieresultaat blijft een belangrijk punt van aandacht.

Exploitatieresultaat – algemeen

Hierna volgt de vergelijking tussen realisatie 2018, begroting 2018 en realisatie 2017. De bijzondere elementen zijn hierin geëlimineerd, zodat de vergelijking kan plaatsvinden op de 'genormaliseerde' baten en lasten.

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Exploitatieresultaat	- 147.623	- 26.595	- 57.127
<i>Eliminatie bijzondere posten</i>			
Schenking aflossing	-2.147		-2.129
	-2.147		-2.129
Genormaliseerd exploitatieresultaat	-149.770	- 26.595	-59.256

Op grond van het besluit daartoe door de Algemene Kerkenraad, zijn de reserves "Nieuwe Projecten" en "Exploitatietekort 't Hoge Licht" per 31 december 2018 beide opgehoogd naar € 75.000. Dit heeft een extra last van € 81.000 tot gevolg in 2018.

Resultaat ten opzichte van de begroting 2018

Ten opzichte van de begroting is het 'genormaliseerde exploitatieresultaat' € 123.000 lager in 2018 (2017 € 21.000 lager).

	Effect op resultaat
a. Lagere netto opbrengst uit onroerend goed exploitatie	- 4.000
b. Lagere gerealiseerde baten uit beleggingen	- 20.000
c. Lagere inkomsten uit levend geld	- 4.000
Lagere baten	- 28.000
d. Lagere huisvestingskosten	+ 3.000
e. Hogere pastoraatskosten	- 7.000
f. Hogere kosten salarissen en vergoedingen	- 14.000
g. Lagere kosten beheer en administratie	+ 14.000
h. Diverse kostencategorieën die hoger uitkomen	- 10.000
Hogere lasten	- 14.000
Extra last i.v.m. ophoging reserves	- 81.000
Totaal effect op het resultaat	- 123.000

Ad a. Ten opzichte van de begroting is de opbrengst uit onroerende goederen per saldo licht lager uitgekomen; de pastorie aan de Oranjelaan werd slechts voor een deel van het jaar verhuurd.

Ad b. Bij de verkoop van enkele effecten werd een negatief koersresultaat gerealiseerd (€ 6.000). Dit staat in schril contrast met het gerealiseerde koersresultaat over 2017 (€ 70.000 positief). De dividenden vielen in 2018 € 12.000 lager uit dan begroot.

Ad c. De inkomsten uit levend geld zijn € 4.000 lager dan begroot, ofwel 1,1%, en €10.000 lager dan 2017, ofwel 2,7%.

Ad d. Gecorrigeerd voor de onttrekking uit en de dotatie aan de bestemmingsreserve voor groot onderhoud, zijn de huisvestingskosten € 3.000 lager uitgekomen dan begroot. Een opvallende stijging is te zien bij de kosten voor gas, water en licht (+ € 5.000), met name als gevolg van een relatief hoge afrekening over 2017, welke eerst in 2018 werd ontvangen en verantwoord.

Ad e. De pastoraatskosten komen, ten opzichte van de begroting, hoger uit. Ten opzichte van 2017 is echter sprake van een daling (€ 37.000), welke voornamelijk kan worden geweid aan de predikantwisselingen in 2018.

Ad f. Oorzaken voor de afwijkingen in het niveau van de kosten voor salarissen en vergoedingen zijn de hogere dan begrote uitgaven voor organisten (€ 4.000) en voor personeel van de SEKG (€ 10.0000).

Ad g. De kosten voor beheer en administratie vallen lager uit: de kosten voor de financiële en de salarisadministratie zijn lager en de doorbelastingen zijn hoger dan begroot.

Ad h. Dit betreft een verzameling van kostencategorieën. Een bijzonder meevaller betreft een in 2018 ontvangen vergoeding voor het vervallen van een opgezegd contract voor plaatsing van antennes op de Grote Kerk.

Algemeen. Als gevolg van een reglementaire stelselwijziging, waarbij de waardering van de pastoriën is gesteld op de WOZ-waarde (i.p.v. de boekwaarde), is een herwaarderingsreserve gevormd; deze stelselwijziging heeft derhalve geen invloed op het exploitatieresultaat.

Vooruitzichten

De verhouding tussen inkomsten en lasten van de kerk blijft veel aandacht vragen. Voor de wijkgemeenten is het van belang de betrokkenheid van de leden bij de gemeente zoveel als mogelijk te vergroten. Hiervoor worden diverse initiatieven ontplooid, onder meer in het jongerenwerk. Een grotere betrokkenheid leidt, hopelijk, tot hogere bijdragen. De beheersing van kosten en de bijdragen van gemeenteleden blijven zeer belangrijke aandachtspunten voor de PGD als geheel.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Conform Richtlijn 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) voor organisaties zonder winstoogmerk worden de inkomsten en uitgaven via de Staat van baten en lasten geleid. Ontvangen legaten worden daarentegen conform de kerkelijke richtlijn van het RCBB rechtstreeks ten gunste van het Eigen Vermogen gebracht.

Gelet op de financiële en economische verbondenheid tussen de Kerk en de Stichting Exploitatie Kerkelijke Gebouwen (SEKG) bevat deze jaarrekening de geconsolideerde cijfers van de Kerk en de SEKG.

Waarderingsgrondslagen activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten.

Inventarissen worden bij aanschaf direct ten laste van het resultaat van dat jaar gebracht.

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de bestemmingsreserves en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Op grond van de verordening heeft een stelselwijziging plaatsgevonden met betrekking tot de waardering van pastoriën. Deze dienen te worden gewaardeerd op de WOZ-waarde van 31 december. Voorheen werden deze gewaardeerd op de boekwaarde. Resultaten, welke op grond hiervan worden behaald, worden via het eigen vermogen toegevoegd of onttrokken aan een nieuwe herwaarderingsreserve (ingande vanaf 2017).

Op grond van de verordening heeft een stelselwijziging plaatsgevonden met betrekking tot de waardering van obligaties en aandelen. Deze beleggingen dienen te worden gewaardeerd op de beurswaarde van 31 december. Voorheen werden deze gewaardeerd op de kostprijs of een lagere beurswaarde. Resultaten, welke op grond hiervan worden behaald, worden via de exploitatie toegevoegd of onttrokken aan een nieuwe bestemmingsreserve.

Onder de bestemmingsreserves in de jaarrekening zijn de navolgende onderwerpen voorzien.

- De reserve voor groot onderhoud is gevormd voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud.
- De reserve inrichting Nieuw Salem is gevormd voor de bekostiging van toekomstige uitgaven dienaangaande.
- De reserve projecten Immanuelgemeente is tegen het einde van 2017 volledig besteed.
- De reserve nieuwe projecten is gevormd voor de bekostiging van initiatieven voor vitalisering van de wijkgemeenten. Besteding vindt plaats op basis van door de Algemene Kerkenraad goedgekeurde plannen.
- Reserve exploitatietekort 't Hoge Licht dient om de tekorten, die als gevolg van het toenemende kerkelijke gebruik van het gebouw kunnen ontstaan, op te vangen met een maximale vrijval per jaar van € 15.000. Op deze manier wordt de geconsolideerde exploitatie niet of slechts gedeeltelijk beïnvloed door een tekort bij de SEKG.

Waarderingsgrondslagen exploitatie

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

1. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	1.077.007	1.034.007
Financiële vaste activa	1.749.726	1.816.742
Lening u/g	-	-
Vlottende activa		
Kortlopende vorderingen	82.473	91.633
Vorraden	850	1.250
Geldmiddelen	365.500	227.844
Totaal generaal	<u><u>3.275.556</u></u>	<u><u>3.171.476</u></u>
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	1.322.112	1.485.401
Herwaarderingsreserve	902.000	859.000
Bestemmingsreserves	228.444	120.323
Subtotaal Eigen Vermogen	<u>2.452.555</u>	<u>2.464.724</u>
Algemene Reserve Stichting	84.949	74.036
Totaal eigen vermogen	<u>2.537.504</u>	<u>2.538.760</u>
Voorzieningen	667.934	612.200
Schulden op lange termijn	-	-
Schulden op korte termijn	70.118	20.516
Totaal generaal	<u><u>3.275.556</u></u>	<u><u>3.171.476</u></u>

2. GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
BATEN			
Baten onroerend goed	20.911	17.840	25.244
Verkoop kerkgebouw	-	-	-
Omzet horeca en verhuur SEKG	140.571	148.000	141.281
Overige baten SEKG	-	-	-
Beleggingsopbrengsten	78.086	40.000	93.991
Bijdragen levend geld	361.747	366.000	371.873
Totale baten	601.315	571.840	632.389
LASTEN			
Lasten kerkgebouwen	39.939	27.500	97.255
Lasten overige gebouwen	19.799	14.150	3.880
Huisvestingskosten SEKG	31.600	35.000	31.911
Pastoraatskosten	235.628	228.485	272.639
Lasten kerkdiensten	21.184	28.400	31.072
Verplichtingen en bijdragen	27.489	26.000	26.587
Salarissen en vergoedingen	10.007	5.700	84.751
Personeelskosten SEKG	115.486	106.000	109.697
Kosten beheer en administratie	53.133	67.300	14.475
Bankkosten	15.038	13.100	15.877
Overige kosten SEKG	14.197	8.000	12.252
Overige lasten minus baten	(565)	500	3.307
Totale lasten	582.935	560.135	703.702
Baten minus lasten	18.380	11.705	(71.313)
Mutaties bestemmingsreserves			
Toevoegingen bestemmingsreserve	(215.516)	(73.300)	(76.600)
Onttrekkingen bestemmingsreserve	49.513	35.000	90.786
Mutaties bestemmingsreserves	(166.003)	(38.300)	14.186
Exploitatieresultaat	(147.623)	(26.595)	(57.127)
Resultaatverdeling			
Naar Algemene Reserve Gemeente	(163.289)	(26.595)	(75.368)
Naar Algemene Reserve Stichting	15.666	-	18.241
	(147.623)	(26.595)	(57.127)

3. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken</u>		
Grote Kerk	1	1
Hoge Licht	1	1
Pastorie Rijsenburgselaan 9	1	1
Pastorie Oranjelaan 49	1.077.000	1.034.000
Zalencentrum Nieuw Salem De Lei 86	1	1
	<u>1.077.004</u>	<u>1.034.004</u>
 Verzekerde (herbouw) waarden 2016:		
	Opstal	Inventaris
Grote Kerk	4.220.400	850.900
Hoge Licht	968.400	377.800
Pastorie Rijsenburgselaan 9	375.900	-
Pastorie Oranjelaan 49	464.600	-
Zalencentrum Nieuw Salem De Lei 86	862.100	241.400
Inventaris Stichting	<u>3</u>	<u>3</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>1.077.007</u>	<u>1.034.007</u>

3. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Financiële vaste activa		
Obligaties	1.077.269	1.200.596
Aandelen	672.457	616.146
	<u>1.749.726</u>	<u>1.816.742</u>
Specificatie zie bijlage: obligaties en aandelen		
Lening u/g SEKG		
Stand 1 januari	23.044	25.173
Bij: verstrekte lening	-	-
Af: aflossing	<u>(2.147)</u>	<u>(2.129)</u>
Stand 31 december	20.897	23.044
Eliminatie	<u>20.897</u>	<u>23.044</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
Kortlopende vorderingen		
SEKG Debiteuren	45.331	43.618
Diaconie inzake diaconale activiteiten	30.000	20.000
Vooruitbetaalde kosten	-	-
Vrijwillige bijdragen	3.301	4.241
Opgelopen obligatierente	3.965	6.171
Donatus restitutie verzekering Engweg	-	-
Rekening Courant diaconie	(1.043)	35.750
Rente bankrekeningen	-	-
Dividendbelasting	919	430
De Goudse naverrekening verzuimverzekering	-	785
Kortlopende vorderingen Stichting	<u>21.301</u>	<u>-</u>
	103.774	110.995
Eliminatie	<u>21.301</u>	<u>19.362</u>
	<u>82.473</u>	<u>91.633</u>

3. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voorraden Stichting	<u>850</u>	<u>1.250</u>
Liquide middelen		
Kas kerkelijk bureau	146	148
Rabobank 3752.25.714	13.342	20.859
Rabobank 1055.15.671 Beleggingsrekening	144.858	82.496
Rabobank 1470.517.035 Bedrijfspaarrekening	1.818	6.717
Rabobank 3449.02.218 Wijkkas 3 wijken	-	1.225
SKG 69.96.43.562 Vrijwillige bijdragen	43.244	14.440
SKG 69.97.43.567 Solidariteitskas	17.017	3.964
SKG 69.95.43.568 Kerknieuws	9.082	132
SKG 63.58.00.616 Salarissen	33.688	13.140
Kas SEKG	2.245	404
Rabobank 1621.36.951 SEKG	99.063	83.475
Kruisposten	997	844
	<u>365.500</u>	<u>227.844</u>

De geldmiddelen staan ter vrije beschikking

3. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen		
<u>Algemene reserve Protestantse Gemeente</u>		
Stand per 1 januari	1.485.401	1.560.769
Resultaat	(163.289)	(75.368)
Bij: ontvangen nabetaling legaat	-	-
Stand per 31 december	<u>1.322.112</u>	<u>1.485.401</u>
 <u>Herwaarderingsreserve</u>		
Stand per 1 januari	859.000	902.000
Mutaties	43.000	(43.000)
Stand per 31 december	<u>902.000</u>	<u>859.000</u>
Het saldo per 31 december 2018 bestaat uit de waardering van de twee pastorieen tegen de WOZ waarde ad € 1.077.000 en de verkrijgingsprijs ad € 175.000		
 <u>Bestemmingsreserves</u>		
<u>Reserve inrichting Nieuw Salem</u>		
Stand per 1 januari	23.044	25.173
Mutaties	(2.147)	(2.129)
Stand per 31 december	<u>20.897</u>	<u>23.044</u>
 <u>Reserve projecten Immanuelgemeente</u>		
Stand per 1 januari	(0)	19.516
Af: onttrekking	0	(19.516)
Stand per 31 december	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>
 <u>Reserve nieuwe projecten</u>		
Stand per 1 januari	57.279	71.884
Bij: Dotatie	31.370	
Af: onttrekking	(13.648)	(14.605)
Stand per 31 december	<u>75.001</u>	<u>57.279</u>
 <u>Reserve exploitatietekort 't Hoge Licht</u>		
Stand per 1 januari	40.000	55.000
Bij: Dotatie	50.000	
Af: onttrekking	(15.000)	(15.000)
Stand per 31 december	<u>75.000</u>	<u>40.000</u>
 <u>Reserve koersresultaten</u>		
Stand per 1 januari	-	-
Bij: Dotatie	57.546	
Af: onttrekking	-	-
Stand per 31 december	<u>57.546</u>	<u>-</u>
Totaal bestemmingsreserves	<u>228.444</u>	<u>120.323</u>

3. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
<u>Algemene Reserve Stichting Expl.Kerk.Gebouwen</u>		
Stand per 1 januari	74.036	94.455
Resultaat	15.666	13.491
Correctie inventaris	(4.753)	(33.910)
Stand per 31 december	<u>84.949</u>	<u>74.036</u>
Voorzieningen		
<u>Reserve groot onderhoud gebouwen</u>		
Stand per 1 januari	603.892	564.774
Bij: Dotatie	76.600	76.600
Af: Onttrekkingen	(20.865)	(37.482)
Stand per 31 december	<u>659.626</u>	<u>603.892</u>
<u>Onderhoudsfonds Stichting</u>		
Stand per 1 januari	8.308	10.362
Af: onttrekking	-	(2.054)
Stand per 31 december	<u>8.308</u>	<u>8.308</u>
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Crediteuren	45.987	18.311
Betalingen onderweg	(32)	-
Vooruitontvangen	4.030	140
Collectebonnen in omloop	5.609	6.586
RC Sekg	21.301	-
Loonheffing	-	98
Advieskosten Rabobank	3.047	3.749
Opgebouwde vakantietoeslag	-	388
Diaconie collecten	(1.526)	(631)
Diaconie te verrekenen vrijwillige bijdrage	-	130
Saldo cantatediensten	684	1.025
SEKG Belastingen en sociale verzekeringen	7.417	5.619
SEKG Kortlopende schulden Stichting	4.620	4.935
Kerkkoor	-	(1.000)
Overige schulden	282	529
	<u>91.419</u>	<u>39.878</u>
Eliminatie	21.301	19.362
	<u>70.118</u>	<u>20.516</u>
Lening o/g PG Driebergen		
Stand 1 januari	23.044	25.173
Bij: verstrekte lening	-	-
Af: aflossing	(2.147)	(2.129)
Stand 31 december	<u>20.897</u>	<u>23.044</u>
Eliminatie	20.897	23.044
	<u>-</u>	<u>-</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	<u>Werkelijk</u> <u>2018</u> €	<u>Begroot</u> <u>2018</u> €	<u>Werkelijk</u> <u>2017</u> €
BATEN			
Baten onroerend goed			
Verhuur kerkgebouwen	8.487	5.000	5.464
Pacht Nieuw Salem en 't Hoge Licht	35.814	38.000	38.989
Verhuur pastorieën	12.424	16.840	19.780
	<u>56.725</u>	<u>59.840</u>	<u>64.233</u>
Eliminatie	35.814	42.000	38.989
	<u>20.911</u>	<u>17.840</u>	<u>25.244</u>
Verkoop kerkgebouw			
Verkoopopbrengst Immanuelkerk	-	-	-
Omzet horeca en verhuur Stichting			
Omzet horeca	144.346	115.000	138.201
Af: inkopen	31.197	23.000	28.286
Bruto winst	<u>113.149</u>	<u>92.000</u>	<u>109.915</u>
Omzet verhuur	87.606	90.000	89.376
Verhuur apparatuur	9.848	8.000	10.116
	<u>97.454</u>	<u>98.000</u>	<u>99.492</u>
Eliminatie	70.032	42.000	68.126
	<u>140.571</u>	<u>148.000</u>	<u>141.281</u>
Beleggingsopbrengsten *}			
Obligatierente	18.057	20.000	8.936
Dividend	8.007	20.000	14.621
Gerealiseerde koersresultaten	(5.537)	-	70.435
Ongerealiseerde koersresultaten	57.559	-	-
Overige rentebaten	-	-	-
	<u>78.086</u>	<u>40.000</u>	<u>93.991</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk <u>2018</u> €	Begroot <u>2018</u> €	Werkelijk <u>2017</u> €
Bijdragen levend geld			
Vrijwillige bijdragen	306.125	314.000	323.981
Collecten	23.908	25.500	28.302
Giften	14.486	-	4.812
Legaten	-	20.000	-
Solidariteitskas	6.622	6.500	7.095
Eindejaarscollecte	10.606	-	3.683
Extra bijdrage HGG	-	-	4.000
	<u>361.747</u>	<u>366.000</u>	<u>371.873</u>
Overige baten Stichting			
Bankrente	13	-	-
Schenking aflossing PG Driebergen	2.147	2.122	2.129
Onttrekking onderhoudsfonds	-	-	-
	<u>2.160</u>	<u>2.122</u>	<u>2.129</u>
Eliminatie	<u>2.147</u>	<u>2.122</u>	<u>2.129</u>
	<u>13</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Toevoegingen en onttrekkingen			
Onttrekking onderhoudsfonds	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

LASTEN	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
Lasten kerkgebouwen en inventaris			
Groot onderhoud t.i.v. reserve	6.780		37.482
Uitgaven t.i.v. res.projecten Immanuelger	-	-	19.516
Overig onderhoud	5.773	6.500	6.765
Belastingen en verzekeringen	3.622	2.000	4.958
Energie en water	18.283	11.000	13.225
Onderhoud inventaris/orgels	3.523	6.000	14.679
Overige lasten	1.958	2.000	630
	<u>39.939</u>	<u>27.500</u>	<u>97.255</u>
Eliminatie	-	-	-
	<u>39.939</u>	<u>27.500</u>	<u>97.255</u>
Lasten De Lei 86			
Onderhoud	9.529	500	-
Belastingen en verzekeringen	2.162	250	998
Energie en water	126	400	119
Telefoonkosten	-	400	289
Onderhoud inventaris/overige lasten	-	500	575
	<u>11.817</u>	<u>2.050</u>	<u>1.981</u>
Eliminatie	-	-	91
	<u>11.817</u>	<u>2.050</u>	<u>1.890</u>
Lasten pastorieën			
Groot onderhoud t.i.v. reserve	4.817	6.600	
Onderhoud	932	3.500	106
Belastingen en verzekeringen	2.233	2.000	1.884
Overige lasten	-	-	-
	<u>7.982</u>	<u>12.100</u>	<u>1.990</u>
Lasten overige gebouwen	<u>19.799</u>	<u>14.150</u>	<u>3.880</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk <u>2018</u> €	Begroot <u>2018</u> €	Werkelijk <u>2017</u> €
Huisvestingskosten Stichting			
Pacht	35.814	36.000	38.989
Energie	9.683	12.000	11.269
Verzekeringen	2.912	3.000	2.566
Onderhoud en schoonmaak	9.661	9.000	13.436
Vuilafvoer	2.597	3.500	2.586
Groot onderhoud t.l.v. onderhoudsfonds	-	-	2.054
Afschrijving inventaris	6.747	7.500	-
	<u>67.414</u>	<u>71.000</u>	<u>70.900</u>
Eliminatie	<u>35.814</u>	<u>36.000</u>	<u>38.989</u>
	<u><u>31.600</u></u>	<u><u>35.000</u></u>	<u><u>31.911</u></u>
Pastoraatskosten			
Onkostenvergoedingen	21.207	5.000	26.861
Verzuimverzekering	(1.078)	-	1.223
Raad voor predikantstraktementen	143.181	172.000	170.466
Bijstand pastoraat	19.213	1.000	14.446
Beroep, vestiging en vertrek	14.366	5.000	8.906
Ontvangen ziekengeld	-	-	-
	<u>196.889</u>	<u>183.000</u>	<u>221.901</u>
Gastpredikanten	25.566	19.000	36.217
Gehandicaptenpastoraat	42.549	42.485	43.916
Jongerenwerker Catharijne*}	13.648	20.000	14.605
Ouderenpastoraat	3.641	2.000	2.371
Overige pastoraatslasten	729	2.000	952
	<u>283.022</u>	<u>268.485</u>	<u>319.962</u>
Bijdrage diaconie in gehandicaptenpastor	(30.000)	(30.000)	(18.000)
Bijdrage Bartimeus in gehandicaptenpast	(10.000)	(10.000)	(10.000)
Bijdrage diaconie in ouderenpastoraat	-	-	(12.000)
	<u>(40.000)</u>	<u>(40.000)</u>	<u>(40.000)</u>
	<u>243.022</u>	<u>228.485</u>	<u>279.962</u>
Eliminatie	<u>7.394</u>	<u>-</u>	<u>7.323</u>
	<u><u>235.628</u></u>	<u><u>228.485</u></u>	<u><u>272.639</u></u>

*} wordt onttrokken aan de reserve Nieuwe projecten

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
Lasten kerkdiensten			
Kerkdiensten *)	53.657	47.500	41.554
Wijkwerk/gemeenteavonden/catechese	7.910	5.500	33.601
Jeugdwerk (incl. Jeugdwerker)	2.845	5.000	3.462
Kindernevendienst	841	1.500	896
Overige kerkelijke activiteiten	5.268	6.900	2.222
Kosten band T24	1.474		
Cantorij	3.471	4.000	4.866
	<u>75.466</u>	<u>70.400</u>	<u>86.602</u>
Eliminatie	<u>54.282</u>	<u>42.000</u>	<u>55.530</u>
	<u>21.184</u>	<u>28.400</u>	<u>31.072</u>

*) inclusief doorbelaste huisvestingskosten uit SEKG voor Immanuelgemeente en HGG alsmede kosten externe huisvesting Traject24.

Verplichtingen en bijdragen

Kerkrentmeesterlijk quotum	20.009	19.000	18.190
Aanslag solidariteitskas	6.830	7.000	7.413
Overige bijdragen	650	-	984
Schenking aflossing SEKG	2.147	-	2.129
	<u>29.636</u>	<u>26.000</u>	<u>28.716</u>
Eliminatie	<u>2.147</u>	<u>-</u>	<u>2.129</u>
	<u>27.489</u>	<u>26.000</u>	<u>26.587</u>

Salarissen en vergoedingen

Organisten	7.138	5.700	8.787
Kerkelijk bureau	971		78.377
Overige personeelskosten	398	-	3.587
Administratievergoeding	1.500		(8.500)
Ontvangen ziekgeld kerkelijk bureau	-		-
	<u>10.007</u>	<u>5.700</u>	<u>82.251</u>
Eliminatie			<u>(2.500)</u>
	<u>10.007</u>	<u>5.700</u>	<u>84.751</u>

Personeelskosten Stichting

Salarissen	87.007	84.000	86.361
Sociale lasten	21.001	19.000	19.582
Reiskosten	1.994	2.000	2.094
Diverse personeelskosten	5.484	1.000	1.660
	<u>115.486</u>	<u>106.000</u>	<u>109.697</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk <u>2018</u> €	Begroot <u>2018</u> €	Werkelijk <u>2017</u> €
Kosten beheer en administratie			
Bestuurscollege	5.444	4.000	7.876
Bureaubehoeften en drukwerk	2.122	1.000	715
Porto	1.376	-	914
Kopieerwerk	1.922	7.000	2.472
Telefoonkosten/website	260	1.000	443
Ledenadministratie/kerkbalans	4.137	3.000	2.387
Financiële en salarisadministratie	44.401	50.000	2.177
Verzekeringen	865	1.500	1.373
Overige lasten	962	4.800	1.301
	<u>61.489</u>	<u>72.300</u>	<u>19.657</u>
Eliminatie	8.356	5.000	5.182
	<u>53.133</u>	<u>67.300</u>	<u>14.475</u>
Bankkosten			
Rente - en bankkosten	762	1.100	804
Bewaarloon en provisie effecten	14.276	12.000	15.073
	<u>15.038</u>	<u>13.100</u>	<u>15.877</u>
Overige kosten Stichting			
Bankrente en kosten	1.145	1.000	1.170
Telefoon en internet	3.091	3.000	2.882
Reclame en acquisitie	1.519	1.750	2.999
Kantoorbenodigdheden/software/website	931	750	660
Kopieerkosten	1.788	2.000	1.945
Administratiekosten	3.894	3.500	4.988
Diverse kosten	1.829	1.000	108
	<u>14.197</u>	<u>13.000</u>	<u>14.752</u>
Eliminatie	-	5.000	2.500
	<u>14.197</u>	<u>8.000</u>	<u>12.252</u>

4. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
Overige lasten minus baten			
Saldo kerkblad	(552)	500	3.307
Overige baten minus lasten	<u>(13)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u><u>(565)</u></u>	<u><u>500</u></u>	<u><u>3.307</u></u>
Toevoegingen bestemmingsreserve			
Reserve groot onderhoud	76.600	73.300	76.600
Reserve Nieuwe Projecten	31.370	-	-
Ongerealiseerde koersresultaten	57.546	-	-
Reserve exploitatietekort 't Hoge Licht	<u>50.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u><u>215.516</u></u>	<u><u>73.300</u></u>	<u><u>76.600</u></u>
Onttrekkingen bestemmingsreserve			
Reserve groot onderhoud	20.865	-	37.482
Reserve Nieuwe Projecten	13.648	20.000	14.605
Reserve Projecten Immanuelgemeente	-	-	19.516
Reserve Inrichting Nieuw Salem	-	-	2.129
Reserve exploitatietekort 't Hoge Licht	15.000	15.000	15.000
Onderhoudsfonds SEKG	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.054</u>
	<u><u>49.513</u></u>	<u><u>35.000</u></u>	<u><u>90.786</u></u>

5. BIJLAGE
GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	<u>CvK</u> €	<u>SEKG</u> €	<u>Eliminatie</u> €	<u>Prot.Gem.</u> €	<u>CvK</u> €	<u>SEKG</u> €	<u>Eliminatie</u> €	<u>Prot.Gem.</u> €
ACTIVA								
Vaste activa								
Materiële vaste activa	1.077.004	3	-	1.077.007	1.034.004	3	-	1.034.007
Financiële vaste activa	1.749.726	-	-	1.749.726	1.816.742	-	-	1.816.742
Lening u/g	20.897	-	(20.897)	-	23.044	-	(23.044)	-
Vlottende activa								
Kortlopende vorderingen	58.443	45.331	(21.301)	82.473	67.377	43.618	(19.362)	91.633
Voorraden	-	850	-	850	-	1.250	-	1.250
Geldmiddelen	264.192	101.308	-	365.500	143.965	83.879	-	227.844
Totaal generaal	<u>3.170.262</u>	<u>147.492</u>	<u>(42.198)</u>	<u>3.275.556</u>	<u>3.085.132</u>	<u>128.750</u>	<u>(42.406)</u>	<u>3.171.476</u>
PASSIVA								
Eigen Vermogen								
Algemene reserve	1.322.112	84.949	-	1.407.061	1.485.401	74.047	-	1.559.448
Herwaarderingsreserve	902.000	-	-	902.000	859.000	-	-	859.000
Bestemmingsreserves	228.444	-	-	228.444	120.323	-	-	120.323
Subtotaal eigen vermogen	<u>2.452.555</u>	<u>84.949</u>	<u>-</u>	<u>2.537.504</u>	<u>2.464.724</u>	<u>74.047</u>	<u>-</u>	<u>2.538.771</u>
Voorzieningen								
Totaal eigen vermogen	659.626	8.308	-	667.934	603.892	8.308	-	612.200
Schulden op lange termijn								
Totaal eigen vermogen	<u>3.112.181</u>	<u>93.257</u>	<u>-</u>	<u>3.205.438</u>	<u>3.068.616</u>	<u>82.355</u>	<u>-</u>	<u>3.150.971</u>
Schulden op korte termijn								
Totaal generaal	58.081	33.338	(21.301)	70.118	16.516	23.351	(19.362)	20.505
Totaal generaal	<u>3.170.262</u>	<u>147.492</u>	<u>(42.198)</u>	<u>3.275.556</u>	<u>3.085.132</u>	<u>128.750</u>	<u>(42.406)</u>	<u>3.171.476</u>

JAAR 2017

6. GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	<u>CvK</u>	<u>SEKG</u>	<u>Eliminatie</u>	<u>Prof.Gem.</u>	<u>CvK</u>	<u>SEKG</u>	<u>Eliminatie</u>	<u>Prof.Gem.</u>
	€	€	€	€	€	€	€	€
BATEN								
Baten onroerend goed	56.725	-	(35.814)	20.911	69.975	-	(35.624)	34.351
Bruto winst omzet horeca	-	113.149	(70.032)	43.117	-	96.235	(72.111)	24.124
Omzet verhuur	-	97.454	-	97.454	-	102.395	-	102.395
Verkoop Immanuëlkerk	-	-	-	-	464.563	-	-	464.563
Beleggingsopbrengsten	78.073	-	-	78.073	27.278	75	-	27.353
Bijdragen levend geld	361.747	-	-	361.747	380.807	-	-	380.807
Overige baten Stichting	-	13	-	13	-	-	-	-
Onttrekking onderhoudsfonds	-	2.147	(2.147)	-	-	2.122	(2.122)	-
Totale baten	496.545	212.763	(107.993)	601.315	942.623	200.827	(109.857)	1.033.593
LASTEN								
Lasten kerkgebouwen	39.939	-	-	39.939	61.354	-	(2.215)	59.139
Lasten overige gebouwen	19.799	-	-	19.799	11.890	-	(658)	11.232
Huisvestingskosten	-	67.414	(35.814)	31.600	-	68.944	3.036	71.980
Pastoraatskosten	243.022	-	(7.394)	235.628	278.244	-	(6.733)	271.511
Lasten kerkdiensten	75.466	-	(54.282)	21.184	84.004	-	(53.995)	30.009
Verplichtingen en bijdragen	29.636	-	(2.147)	27.489	28.663	-	(2.122)	26.541
Salarissen en vergoedingen	10.007	-	-	10.007	64.438	-	5.000	69.438
Personeelkosten	-	115.486	-	115.486	-	102.849	-	102.849
Kosten beheer en administratie	61.489	-	(8.356)	53.133	41.627	-	(8.510)	33.117
Bankkosten	15.038	-	-	15.038	12.897	-	-	12.897
Overige kosten	-	14.197	-	14.197	-	16.121	(5.000)	11.121
Overige lasten minus baten	(565)	-	-	(565)	593	-	-	593
Totale lasten	493.831	197.097	(107.993)	582.935	583.710	187.914	(71.197)	700.427
Baten minus lasten	2.714	15.666	-	18.380	358.913	12.913	(38.660)	333.166
Mutaties bestemmingsreserves								
Toevoegingen bestemmingsreserve	(215.516)	-	-	(215.516)	(94.300)	-	-	(94.300)
Onttrekkingen bestemmingsreserve	49.513	-	-	49.513	61.826	1.376	-	63.202
	(166.003)	-	-	(166.003)	(32.474)	1.376	-	(31.098)
Resultaat naar Algemene Reserve	163.289	(15.666)	-	147.623	(326.439)	(14.289)	38.660	(302.068)